

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 33/2022-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Idou Cabanovou, Mičinská cesta 35, Banská Bystrica, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Obdo 73/2020 z 27. apríla 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 21. júla 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 13 ods. 4 ústavy, práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 47 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), základného práva na rovnosť v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, čl. 37 ods. 3 listiny, podľa čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, podľa čl. 20 charty a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 47 ods. 1 charty napadnutým uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Napadnuté uznesenie žiada zrušiť a vec vrátiť Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na ďalšie konanie, priznať mu trovy konania a finančné zadost'učinenie v sume 15 000 eur.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že Okresný súd Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom pre zmeškanie č. k. 2Cb 19/2010 z 2. novembra 2010 uložil žalovanému povinnosť

zaplatiť žalovanú sumu pôvodnému žalobcovi ([REDACTED], sťažovateľ je postupník, pozn.). Následne podal žalovaný návrh na zrušenie kontumačného rozsudku. Okresný súd uznesením č. k. 2Cb/19/2010 z 30. decembra 2015 tento návrh zamietol. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 13Cob/40/2016-209 z 12. apríla 2016 uznesenie okresného súdu zmenil tak, že rozsudok pre zmeškanie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

3. Okresný súd uznesením č. k. 2Cb/19/2010-290 z 15. septembra 2016 zastavil konanie pre zánik pôvodného žalobcu bez právneho nástupníctva ku 3. augustu 2016.

4. Okresný súd uznesením č. k. 2Cb/19/2010-380 zo 16. septembra 2020 rozhodol, že pokračuje v konaní so sťažovateľom ako nástupcom zaniknutého pôvodného žalobcu ([REDACTED]) z dôvodu postúpenia pohľadávky 25. februára 2011.

5. Generálny prokurátor Slovenskej republiky podal proti uzneseniu okresného súdu č. k. 2Cb/19/2010-380 zo 16. septembra 2020 (o pokračovaní v konaní so sťažovateľom, pozn.) mimoriadne dovolanie z dôvodu, že sťažovateľ nie je univerzálnym nástupcom a pokračovanie s ním v súdnom konaní považoval za rozporné s procesným právom a princípom právnej istoty v právoplatne skončených konaniach. O tomto mimoriadnom dovolaní rozhodol najvyšší súd uznesením č. k. 1ObdoG/1/2020 z 28. januára 2021, ktorým uznesenie okresného súdu č. k. 2Cb/19/2010-380 zo 16. septembra 2020 zmenil tak, že návrh sťažovateľa na pripustenie zmeny strany sporu na strane žalobcu zamietol.

6. Sťažovateľ podal dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 13Cob/40/2016 z 12. apríla 2016 (zrušenie rozsudku pre zmeškanie, pozn.), o ktorom rozhodol najvyšší súd v tomto konaní napadnutým uznesením č. k. 1Obdo 73/2020 z 27. apríla 2021 tak, že ho odmietol ako podané neoprávnenou osobou s odôvodnením, že sťažovateľ nie je stranou sporu, pretože sa nestal právnym nástupcom pôvodného žalobcu, ktorý zanikol bez univerzálneho nástupcu. Najvyšší súd zároveň konštatoval, že dovolaním napádaný rozsudok krajského súdu nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí (kasácia rozsudku pre zmeškanie a vrátenie veci, pozn.), preto nie je spôsobilým predmetom dovolacieho konania a dovolanie sťažovateľa nie je prípustné aj z tohto dôvodu.

7. Ústavný súd z evidencie vlastnej činnosti zistil, že tejto ústavnej sťažnosti (Rvp 1511/2021) predchádzala ústavná sťažnosť, ktorou sťažovateľ napádal uznesenie najvyššieho súdu vydané na základe mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora pod č. k. 1 ObdoG 1/2020 z 28. januára 2021. V tomto predchádzajúcom konaní ústavný súd nálezom č. k. IV. ÚS 471/2021 z 20. decembra 2021 zrušil napadnuté uznesenie a vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora.

II.

Predbežné prerokovanie sťažnosti

8. Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010). Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem súdmi s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly

zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie.

9. Podstatou sťažnosti je porušenie označených základných práv sťažovateľa postupom najvyššieho súdu spočívajúcim v nerešpektovaní skôr vyslovených právnych záverov ústavného súdu vo veciach vedených pod sp. zn. III. ÚS 47/2020 a sp. zn. IV. ÚS 139/2018, z ktorých vyplýva, že všeobecné súdy majú o žalovanej pohľadávke konať so sťažovateľom.

10. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľa z dvoch dôvodov: i) že sťažovateľ nie je oprávnenou osobou a ii) že dovolaním napáda také rozhodnutie, ktorým sa konanie nekončí a proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

11. Posúdenie procesnej legitímácie sťažovateľa na podanie dovolania najvyšší súd odvodil od obsahu skoršieho uznesenia najvyššieho súdu č. k. 1 ObdoG 1/2020 z 28. januára 2021, ktorým bolo zmenené uznesenie okresného súdu o pokračovaní v konaní so sťažovateľom tak, že návrh na pripustenie zmeny žalobcu zamietol. Uznesenie najvyššieho súdu z 28. januára 2021 bolo v čase rozhodovania najvyššieho súdu o dovolaní sťažovateľa právoplatným a záväzným podkladom pre posúdenie otázky legitímácie sťažovateľa na podanie dovolania a najvyšší súd nemohol predpokladať, že ústavný súd v decembri 2021 dospeje k záveru o potrebe jeho zrušenia. Preto právne posúdenie procesnej legitímácie, zohľadňujúc skutkové okolnosti v čase rozhodovania najvyššieho súdu o dovolaní sťažovateľa, nie je možné hodnotiť ako pochybenie.

12. Uznesenie č. k. 1ObdoG 1/2020 z 28. januára 21 však bolo v konaní vedenom ústavným súdom pod sp. zn. IV. ÚS 471/2021 zrušené a vrátené na ďalšie konanie o mimoriadnom dovolaní. Existencia uznesenia okresného súdu o pokračovaní v konaní so sťažovateľom je teda otázna a závisí od výsledku konania o mimoriadnom dovolaní. Preto ústavný súd nemôže prejudikovať, ako bude otázka procesnej legitímácie sťažovateľa záväzne vyriešená. V súčasnosti (do skončenia konania o mimoriadnom dovolaní) platí procesný stav nastolený pred podaním mimoriadneho dovolania, teda sťažovateľa je potrebné považovať za účastníka konania, s ktorým bude okresný súd pokračovať v konaní.

13. Za tejto procesnej situácie už neobstojí tá časť odôvodnenia napadnutého uznesenia o odmietnutí dovolania sťažovateľa, ktorá vychádzala z nedostatku procesnej legitímácie sťažovateľa, pretože stratila právny základ spočívajúci v predchádzajúcom rozhodnutí o mimoriadnom dovolaní.

14. Ústavnou sťažnosťou napadnuté uznesenie najvyššieho súdu však uvádza aj druhý dôvod odmietnutia dovolania ako procesne neprípustného, pretože nesmeruje proti takému druhu rozhodnutia krajského súdu, pri ktorom to zákon pripúšťa. Sťažovateľ dovolaním napadol kasačné rozhodnutie krajského súdu, ktorým bol zrušený kontumačný rozsudok a vec vrátená na ďalšie konanie okresnému súdu. Nejde o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, sťažovateľ bude oprávnený v pokračujúcom konaní pred okresným súdom naďalej predkladať svoju argumentáciu a návrhy. Inými slovami, sťažovateľ podal svoje dovolanie predčasne, v stave pokračujúceho konania pred okresným súdom, keď neexistuje právoplatné meritórne rozhodnutie preskúmateľné

v dovolacom konaní. Tento dôvod odmietnutia dovolania v plnom rozsahu pretrváva aj po zrušení rozhodnutia najvyššieho súdu o mimoriadnom dovolaní a zároveň je dôvodom, ktorý je sám osebe dostatočným a relevantným pre odmietnutie dovolania sťažovateľa.

15. Ústavný súd preto po predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu v časti, ktorá ostala nedotknutá zrušením skoršieho uznesenia o mimoriadnom dovolaní, poskytuje dostatočný základ pre odmietnutie dovolania, je riadne odôvodnené a nevykazuje znaky takého pnutia s označenými základnými právami sťažovateľa, ktoré by mohlo viesť ústavný súd k vysloveniu porušenia označených práv sťažovateľa po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Preto ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

16. Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, stratilo opodstatnenie zaoberať sa ostatnými návrhmi uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. februára 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu